

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 219/2019
12.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., правног следбеника покојног ББ, против тужене Републике Србије – Министарство правде, које заступа Државни правобранилац са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 1886/17 од 17.05.2018. године, у седници већа одржаној 12.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду број Гж 1886/17 од 17.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду број П 155/16 од 02.11.2016. године, одбијен је тужбени захтев тужиље, којим је тражила да се обавезе тужени да јој као правном следбенику покојног ББ на име изгубљене добити исплати 238.019,00 динара на име штете због необрађивања имовине и 110.719,36 евра на име изгубљене добити – зараде обављањем послова хаусмајстора у Немачкој са законском затезном каматом и трошковима поступка. Обавезана је тужила да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 374.500,00 динара, у року од 15 дана.

Апелациони суд у Београду је пресудом број Гж 1886/17 од 17.05.2018. године, одбио као неосновану жалбу тужиље и потврдио првостепену пресуду те је одбио захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужила је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији тужиље на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/05, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), јер је тужба у овом спору поднета 28.09.2004. године, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиље није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању сада покојни ББ који је умро ...2013. године, а чији је правни следбеник његова супруга, овде тужила, био је неосновано лишен слободе у периоду од 30.01.1994. године до 14.02.2000. године. Против њега је вођен кривични поступак због сумње да је извршио кривично дело убиства у коме је покојни ББ правноснажно ослобођен оптужбе да је убио своју супругу (пресудом Окружног суда у Пожаревцу број К 190/2000 од 02.11.2000. потврђеном пресудом Врховног суда Србије Кж 181/01 од 05.03.2002. године). Покојни ББ је водио парнични поступак са захтевом за накнаду нематеријалне и материјалне штете због тога што је неосновано боравио у притвору шест година и 15 дана. Поступак за накнаду нематеријалне штете је раздвојен, тако да је правноснажно окончан и покојном ББ је досуђена правична новчана накнада нематеријалне штете (пресуда Окружног суда у Београду број Гж 342/05 од 09.02.2005. године).

У односу на захтев за накнаду материјалне штете је утврђено да је сада покојни супруг тужиле живео у селу ... са родитељима где је његов отац поседовао земљу коју је обрађивао заједно са ББ. Након очеве смрти ББ је постао власник половине његових непокретости по основу уговора о доживотном издржавању, а наследио је још трећину очеве заоставштине. У Немачкој је био на привременом раду од 1970. године бавићи се столарским занатом, а почев од 1985. године је све чешће долазио у Србију где је обрађивао породично имање. Оглашен је инвалидом рада са 50 % инвалидитета (остао је без четири прста на руци), по ком основу је остварио право на инвалидску пензију са правом на исплату ренте од стране осигуравајућег завода у СР Немачкој коју је примао од 01.01.1989. године. Покојни ББ је обрађивао три њиве, ангажовао је и туђу радну снагу и изнајмљивао машине ради обраде земљишта и то плаћао или готовим новцем или летином. Воћњак (претежно је гајио шљиве, крушке, јабуке, трешње и дуње) је користио углавном за сопствене потребе. Крајем децембра 1993. године покојни ББ је преговарао са супругом власнице Стоматолошке клинике „ВВ“ који му је сагласно тада постигнутом усменом договору, упутио писану понуду 10.01.1994. године и позвао га да почев од 01.03.1994. године обавља посао домара у њиховој клиници. До реализације поменутог договора није дошло јер је ББ ухапшен крајем јануара 1994. године. За време док је боравио у притвору његово имање није обрађивано чак ни од стране родбине која му је иначе раније помагала. На околност измакле добити обављена су два вештачења. Налаз и мишљење судског вештака инжењера пољопривреде дат је на основу статистичких и просечних показатеља приноса за подручје у коме се и налази наведено имање, уз претпоставку оптималног улагања, па је изгубљена добит процењена на износ од 238.019,00 динара. На основу налаза и мишљења судског вештака економско финансијске струке који је пошао од тога да је истинит исказ ББ (саслушаног као тужиоца) да би му била исплаћивана зарада од 2.200 ДЕМ месечно, израчунао да би изгубљене зарада за време од када је тужилац могао да почне да ради у Немачкој 01.03.1994. године, па до 05.03.2000. године била 110.719,36 евра.

На основу овако утврђених чињеница нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиле на основу члана 154, 155. и 189. Закона о облигационим односима јер су закључили да изведени докази не указују на континуитет у бављењу пољопривредом од

стране ББ при чему је цењена чињеница да он није поседовао сопствену механизацију за обраду земље и да је морао да ангажује друга лица, те да је доста времена боравио у Немачкој. Ценили су да је судски вештак за област пољопривреде налаз дао на основу статистичких параметара и просечних показатеља за одређено подручје, а не на основу егзактних података о земљишту на којем је супруг тужиље био власника и култури коју би евентуално гајио, те су закључили да по овом основу изгубљена добит није доказана. У погледу изгубљене добити која се односи на евентуалну зараду коју би ББ остварио радећи на пословима хаусмајстора у Немачкој, нижестепени судови нису прихватили тврдњу да би му зарада износила 2.200 ДЕМ, да покојни ББ, а ни тужиља, нису приложили суду било који доказ да би се ББ заиста запослио и да би остварио такву зараду, па су оценили да ни у том делу није доказано постојање изгубљене добити.

Врховни касациони суд је оценио да се ревизијом неосновано побија правилна примена материјалног права. Постављање питања шта би покојни ББ радио да није био лишен слободе и да би свакако нешто и негде радио и остварио неку зараду, а да је боравком у притвору морао да претрпи и неку материјалну штету је сувишно у ситуацији када је покојни ББ био инвалид (умањена радна способност од 50 %) и примао инвалидску пензију у Немачкој која му за време притвора није била ускраћена. Тужиља није доказала да би њен покојни супруг остварио приход на пољопривредном земљишту које је повремено обрађивао јер је пре лишења слободе више времена проводио у Немачкој него на селу, а поготово при тврдњи да би он у Немачкој и радио као хаусмајстор да није био притваран. Покојни ББ није имао ни пољопривредну механизацију, а ни довољно физичко присуство за обраду земљишта, те је ангажовао друга лица која је плаћао. Што се тиче изгубљене зараде на пословима хаусмајстора у Немачкој тужиља није доказала ни да би пок. ББ са статусом који је имао у тој држави имао могућности да легално заснују радни однос у зубној ординацији, као ни колику зараду би остварио у случају фактичког рада са преосталом радном способношћу. Гола тврдња да се ради о износу од 2.200 ДМ месечно, као и да би био радно ангажован од 01.03.1994 до 05.03.2000.године, која није поткрепљена ни једним другим доказом, правилно није прихваћена од стране нижестепених судова.

Тачан је ревизијски навод да пок. супруг тужиље као неосновано притварано лице има право на накнаду како материјалне, тако и нематеријалне штете (коју је остварио), јер то прописује члан 560. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ број 70/2001, 68/2002, „Службени гласник РС“ број 58/2004, 85/2005, 115/2005, 49/2007 и 72/2009 и 76/2010, који је престао да важи 01.10.2013. године) те члан 584. став 2. сада важећег ЗКП, као и Закон о облигационим односима, међутим за остварење права из цитираних закона је нужно да се докаже да је штета настала и у којој висини, а што тужиља у конкретном случају није успела. Тужиља иначе у ревизији понавља жалбене наводе о којима се другостепени суд детаљно и јасно изјаснио и које прихвата и овај суд.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 404. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

- 4 -

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић